

Datum
2017-02-21

Diarienummer
2016-0198

Finansdepartementet
103 33 Stockholm

Välfärdsutredningens delbetänkande Ordning och reda i välfärden (SOU 2016:78)

(Fi2016/040147/K)

Förslaget omfattar huvudsakligen ett område som ligger utanför Inspektionen för socialförsäkringens (ISF:s) ansvarsområde. ISF:s synpunkter begränsas därför till de delar av förslaget som har konsekvenser för socialförsäkringen (avsnitt 10.3). ISF tillstyrker inte utredningens förslag i den delen.

Det föreliggande förslaget om tillstånd för att motta offentliga medel är anpassat för en offentlig finansierad välfärd som kommuner och landsting upphandlar, till exempel sjukvård enligt hälso- och sjukvårdslagen och äldreomsorg enligt socialtjänstlagen. Personlig assistans upphandlas inte. Ersättningen för personlig assistans betalas ut av respektive hemkommun eller av Försäkringskassan till brukaren. Vem som finansierar assistansen beror på hur stort stödbehov brukaren har med grundläggande behov. Personer som måste ha mer hjälp med grundläggande behov får assistansersättning av Försäkringskassan. De flesta brukare har sin ersättning från Försäkringskassan.

I förslaget är mottagaren en privat utförare som är en juridisk person eller en enskild individ som har hand om vården av en kommunal angelägenhet (3 kap. 18 c § kommunallagen). Det är alltså samma subjekt som mottar medlen och utför välfärdsinsatsen. Det förs inget resonemang om betydelsen av att det är brukaren av personlig assistans som tar emot den offentliga finansieringen, oavsett om den är kommunal eller statlig. I verkligheten använder brukaren sedan i sin tur ersättningen från Försäkringskassan för köp av personlig assistans eller till kostnader för personlig assistans (51 kap. 4 § socialförsäkringsbalken). Det finns viss reglering som specificerar till vilka kostnader egna arbetsgivare får använda ersättningen från Försäkringskassan. Men det saknas närmare reglering för hur assistansföretag får använda ersättningen som brukaren har köpt personlig assistans för. I fråga om personlig assistans ersatt av en kommun saknas helt reglering om hur ersättningen får användas. Det föreslagna tillståndet bör därför förenas med regler om till vilka kostnader assistansföretag och kommuner som anordnar personlig assistans får använda ersättningen för personlig assistans.

Enligt 23 § LSS får inte en enskild person utan tillstånd av Inspektionen för vård och omsorg yrkesmässigt bedriva verksamhet med personlig assistans. I förslaget beskrivs inte hur det nya tillståndet står sig i

förhållandet till det som redan finns, eller varför assistansföretag ska ha två olika tillstånd.

Detta yttrande har beslutats av generaldirektör Maria Hemström-Hemmingsson. Tomas Agdalen har varit föredragande.

Maria Hemström-Hemmingsson
Generaldirektör

Tomas Agdalen
Utredare/jurist